

Coordinadora per la Inserció Sociolaboral "ANEM PER FEINA"

Memòria 2016

ESCENARI DESPRÉS DE LA CRISI

Ara sí! Sembla que la crisi ja s'ha acabat. Fa temps que les agències de qualificació no donen senyals de vida i els mitjans de comunicació coincideixen a dir que l'Estat s'ha instal·lat en les xifres de creixement. Tot i això, tenim índexs d'atur desorbitats. I probablement els seguirem tenint perquè la sortida de la crisi no anava d'això. Sortir de la crisi no va consistir mai, al cap de qui ho gestionava, a recuperar l'ocupació. En un primer moment va consistir a encaixar el cop generat per la seva mala gestió, omplint els forats de l'especulació amb els diners de tots, malvent l'Estat del Benestar (malvent Grècia si call!), i, sobretot, va consistir a amagar les seves responsabilitats. Què podíem esperar si vam posar els piròmans a apagar el foc...? "Vivíem per damunt de les nostres possibilitats...", ens van dir i ens ho vam empassar. Vam respondre amb por i credulitat al seu discurs que carregava sobre nosaltres la seva culpa. Teníem davant una colla de gestors deslleials i en comptes d'exigir-los responsabilitats ens vam arraulir al cau per deixar-los fer, confiant que no ens toqués el rebre. A partir d'aquí, el camí quedava net. La crisi es va convertir en un forat d'oportunitat per a aplicar el seu programa més enllà del que es podien imaginar. Ara ens trobem amb un mercat de treball instal·lat en la precarietat, un Estat del Benestar desballestat, una ideologia neoliberal de la gestió econòmica que s'ha imposat com a programa incontestable...

Ara, mentre esperem que es reestructurin respostes polítiques i econòmiques que revisin qui ens va portar a la crisi i per què..., mentre esperem que es dibuixen alternatives creïbles..., ens cal treballar el dia a dia de la precarietat laboral, reflex de la precarietat social. L'accés i el manteniment de la feina segueix essent la nostra tasca fonamental i des d'aquí seguirem treballant-hi però amb uns objectius més grans. Des del dia a dia de les feines caldrà que, entre tots/es, reconstruïm el mercat de treball que defineix, i ve definit, per un model de societat.

L'equip d'ANEM PER FEINA

XARXA CATALANA D'ENTITATS PER LA PROFESSIONALITZACIÓ DEL TREBALL DE LA LLAR — 2012-2016 ANYS DE CANVIS

L'ANEM PER FEINA va néixer com una Borsa de Treball de feines de la llar i atenció de persones a domicili. Es tractava d'un àmbit d'ocupació que lligava amb l'experiència prèvia de les usuàries i permetia dur a terme un accés immediat a la feina des d'on treballar la capacitació en context laboral. Avui dia, els serveis de proximitat segueixen essent una part fonamental de la nostra oferta a les usuàries i als possibles contractadors. Una qüestió fonamental ha estat sempre dur a terme una tasca d'informació i conscienciació a les parts implicades respecte de les condicions, drets i deures, per garantir una contractació digna i ajudar les treballadores a treure profit de la potencialitat integradora d'un camp que molt sovint s'havia arrelonat com a subocupació.

Portem més de quinze anys ajudant les famílies contractadores a definir la seva necessitat com un perfil laboral i empoderant les treballadores per a moure's en la relació laboral amb seguretat.

No estem sols en aquesta tasca, i a fi de sumar esforços, vam crear una XARXA amb els serveis que des de fa anys hi treballen i amb qui col·laborem des de 2005

Formem la Xarxa amb Centre Social Maria Immaculada, El Lloc de la Dona-Germanes Oblates, Mujeres Latinas sin Fronteras, Fundació Mambré, Associació Treballadors Familiars i Poble Sec per a Tothom.

L'any 2012 va venir marcat pel canvi en la legislació del sector. Les entitats integrants de la Xarxa vam fer un esforç per posar-nos al dia i facilitar assessorament a les treballadores i les famílies. Les primeres valoracions oscil·laven entre la satisfacció de veure reforçades algunes mesures de protecció i la preocupació en detectar greus llacunes. A les darreries de 2012 ens va arribar la notícia que el Govern de l'Estat intriduí canvis importants en la regulació. Els canvis finalment aplicats no han tocat gairebé res, les llacunes segueixen essent-hi. Cal per tant informar amb claredat usuàries i famílies per evitar ensurts.

A principis d'octubre de 2016 vam assistir a un Congrés sobre Treball de la Llar, celebrat a Madrid i organitzat pel Grupo Turin. Les administracions també han incorporat el tema de les cures a l'agenda política. Tot plegat ha suposat un revulsiu per a la Xarxa que es planteja l'any 2017 com un moment per relançar l'activitat d'incidència pública.

LA NOSTRA HISTÒRIA...

Cap a l'any 96, quan Barcelona es recuperava de l'eufòria i la ressaca del 92, i quan, com aquell qui diu, encara sortia fum de les cendres del Liceu, un conjunt de persones vinculades a entitats fortament arrelades al barri del Raval, i **amb anys d'experiència en el treball a l'àmbit social, es reunien en un grup de reflexió promogut pel Secretariat de Marginació del Bisbat de Barcelona.**

Fou en el si d'aquestes reunions que sorgí la idea de posar en marxa un seguit d'accions per donar resposta a les necessitats d'un important col·lectiu de persones que es trobaven amb greus dificultats per accedir al mercat de treball. Les entitats que hi participaven havien detectat la seva presència en el dia a dia de la seva feina. Es tractava, sobretot, de dones en edat laboral, amb alguna experiència discontinua, fonamentalment en el camp del servei domèstic o l'atenció de gent gran, amb pocs contactes socials fora de la vida de barri, que moltes vegades havien fracassat en altres recursos d'inserció, amb responsabilitats familiars, sovint assumides en solitari, i en molt casos dependents dels ajuts socials o de mecanismes d'economia irregular, com ara la prostitució. Tot plegat feia que la seva situació tendís cap a l'exclusió social, generant dinàmiques d'enquistament que fàcilment podien transmetre a les seves famílies.

No es tractava de donar una resposta genèrica a un col·lectiu abstracte. No es tractava de generar un servei estandarditzat. Els professionals implicats en aquell grup de reflexió pensaven en dones concretes i buscaven la **manera, també concreta, d'ajudar-les a incorporar-se al mercat de treball.** Així fou com va néixer el GRUP RAVAL, integrat en un primer moment per Caritas-Raval, el Centre Obert Joan Salvador Gavina, la Fundació Escó, les Germanes Oblates, i el S.A.I.F. Quatre Vents.

Un destacat impulsor de la iniciativa ho va dir de bon començament: **"És una tasca impossible..."**. Un parell d'anys després, al 1998, ho seguia dient quan la maduració del Projecte i la consolidació de la metodologia van portar quatre de les entitats implicades a constituir la COORDINADORA per a optimitzar-ne la gestió, un cop **constatada l'eficàcia del recurs, i amb la idea d'acompanyar el Programa cap a la presa de la seva autonomia plena.**

Entretant el Projecte havia anat creixent amb l'impuls de les persones que s'hi anaven implicant, ja fos a l'equip de professionals, com a col·laboradores en pràctiques, o com a voluntaris i voluntàries, sense passar per alt les complicitats establertes amb molts i moltes col·laboradors/es externs/es, com ara professionals d'altres entitats, gent de les administracions, assessors externs, etc... que li van posar cara i resultats a allò que els erudits anomenen **sinergies.** I per davant de tot, les dones de l'Anem, a hores d'ara més de 1500 persones que han passat pel nostre servei.

A partir de l'estiu de 2004, la COORDINADORA va encetar una nova etapa. Les entitats fundadores, en compliment del previst l'any 1998, i d'acord amb l'equip tècnic, acordaren d'iniciar un procés de desvinculació orgànica per passar a ser col·laboradores externes. El Programa Global que juntes van posar en marxa tenia les seves pròpies dinàmiques, com és natural, i per salvar l'eficàcia demostrada en aquests nou anys de trajectòria calia fer un pas endavant. El procés de transformació de l'entitat culminà el 25 d'abril de 2005 quan, un cop reformats els Estatuts, es produí la sortida de les entitats fundadores del rol de sòcies i l'entrada a l'assemblea d'un grup de professionals de l'àmbit social, amb diverses trajectòries formatives i d'experiència laboral, però tots i totes estretament vinculats amb l'Anem.

El trienni 2005-2007 va suposar un procés de canvi i maduració: el Programa, en permanent avaluació per a la seva millora, ha ampliat el cercle d'entitats col·laboradores que poden derivar persones; vam obrir el col·lectiu beneficiari del servei amb un perfil més ampli; implantàrem la nostra metodologia al Camp de Tarragona i encetàrem **la implantació a Terres de l'Ebre.**

A partir de 2008 hem viscut immersos en la voràgine de la Crisi. La situació econòmica de les nostres usuàries es va degradar, les possibilitats de trobar feina es van multiplicar, les ofertes pràcticament van desaparèixer, àmbits de producció sencers gairebé han desaparegut. **Vam obrir l'atenció a homes, especialment tocats en el camp de la construcció.** Per la seva banda, el finançament de l'entitat s'ha vist compromès per les recurrents retallades i els problemes de liquiditat dels organismes finançadors. Tot i això, veiem que fem més falta que mai.

TOTAL DE DONES ATESES	325
Noves incorporacions al 2016	225
Continuació de seguiments d'anys anteriors	100

DONES QUE HAN INTEGRAT LA BORSA DE TREBALL I CAPACITACIÓ EN TÈCNiques DE RECERCA ACTIVA	262
Autocupació en Serveis de Proximitat	241
Mercat laboral ordinari (compatible amb l'anterior)	199
Projectes d'Autoocupació	2
HAN ACCEDIT A LLOCS DE FEINA AQUEST ANY	152
Des de l'atur	131
En millora d'ocupació	11
Com a complement	10
HAN MANTINGUT FEINES D'ANYS ANTERIORS	43
SEGUEIXEN EN PROCÉS	31
S'HAN DESVINCULAT ABANS D'INICIAR EL PROCÉS	14

DONES ATESES QUE NO HAN INTEGRAT LA BORSA DE TREBALL	63
Atenció en fase d'orientació	58
Han demanat només informació	3
Necessiten altres recursos - derivació	2

TOTAL DE BAIXES TRAMITADES	193
ÈXIT DELS PROCESSOS	119
INTERRUPCIÓ DELS PROCESSOS	74

TOTAL D'HOMES ATESES EN ORIENTACIÓ: 38
TOTAL D'HOMES ATESES EN ITINERARIS: 25
HOMES QUE HAN ACCEDIT A LA FEINA: 22

TOTAL DE PERSONES ATESES: 363
TOTAL DE PERSONES ATESES EN ITINERARIS: 287
TOTAL DE PERSONES QUE HAN ACCEDIT A LA FEINA: 174

La Coordinadora per la Inserció Sociolaboral "ANEM PER FEINA" és una entitat sense ànim de lucre independent que, des de fa més de 15 anys, treballa en el camp de la inclusió social amb el col·lectiu de dones tot gestionant un PROGRAMA GLOBAL PER A LA INSERCIÓ SOCIAL MITJANÇANT LA INSERCIÓ LABORAL DE DONES AMB ESPECIALS DIFICULTATS. Des de fa gairebé deu anys també treballem amb homes arrel de la demanda motivada per la crisi.

La nostra metodologia consisteix a fer un acurat acompanyament personal dels usuaris, potenciant les seves capacitats i treballant les seves mancances, en context laboral, i com a complement d'una tasca d'atenció social, d'una tasca educativa o d'una orientació, dutes a terme per un altre professional, de manera que l'entrada al mercat laboral s'enquadra en un pla de treball més ampli que té com a objectiu la inclusió o millora d'ubicació social de la persona.

El treball amb la dona és sempre un treball amb la família. Cap al 70 % de les nostres usuàries són mares amb fills a càrrec i el 34% del total constitueixen famílies monoparentals, de manera que treballant la inclusió de la dona, motor de la família, s'introdueixen dinàmiques d'inclusió en tots els membres del nucli.

Juntament amb aquest element, cal destacar la funció d'inclusió en el país d'acollida per a la població d'origen immigrant, ja que entre el 60 i el 70 % de les nostres usuàries són d'origen extracomunitari, raó per la qual desenvolupem un seguit d'estratègies per tal de reduir els efectes del xoc amb condicions i hàbits laborals diferents dels del seu lloc d'origen i per tal d'afavorir la seva integració al teixit social mitjançant l'accés al mercat de treball.

Des dels orígens ens hem especialitzat, encara que no de manera exclusiva, en la intermediació laboral en el camp dels serveis de cura regits per la llei de Treball de la Llar, des d'una perspectiva de contractació justa i empoderament de les treballadores i treballadors del sector.

LA NOSTRA TASCA

Servei d'intermediació laboral: Gestionem una Borsa de Treball especialitzada en Treball de la Llar i Atenció a domicili però oberta també a altres àmbits d'ocupació.

Aquest servei atén la necessitat de moltes famílies i empreses que desitgen cobrir llocs de treball des d'una opció de justícia i inclusió socials i alhora és la base per a la realització dels serveis complementaris d'acompanyament a la inserció.

Itineraris d'acompanyament a la inserció: Partim d'una avaluació de les habilitats i competències prèvies, les integrem amb el bagatge vital de la persona, i dissenyem juntament amb la dona un itinerari que permeti desenvolupar les potencialitats d'accés i reubicació al mercat laboral ordinari, des del dia a dia de les feines coordinades a la Borsa.

Suport específic per a l'adaptació de treballadors/es immigrants al mercat laboral d'acollida: Articulem un conjunt d'estratègies per tal de reduir els efectes del xoc amb les condicions i hàbits laborals del mercat al que s'integren i per tal d'afavorir la seva inserció al teixit social mitjançant l'accés al mercat de treball.

Atenció prioritària per a situacions especials: Articulem un dispositiu especial d'atenció preferent i prioritari per atendre dones que surten d'experiències de violència domèstica i/o altres situacions i que requereixen una actuació immediata, en coordinació amb els serveis que en fan la derivació.

Assessorament i conscienciació als contractadors per una selecció de personal inclusiva i justa: Donem una resposta efectiva, i molt personalitzada, a les empreses i famílies que volen cobrir un lloc de treball, atenent a criteris de justícia i inclusió.

Xarxa Catalana d'Entitats que treballen per la professionalització i millora de les condicions al Treball de la Llar: Dinamitzem un espai de trobada i treball conjunt d'entitats i serveis que treballen en l'àmbit dels serveis de proximitat de cara a assolir una millora de la professionalització i les condicions laborals del sector.

C. Guàrdia, 11, baixos
08001—BARCELONA
Tel.:93.443.30.40

www.anemperfeina.org
anemperfeina@pangea.org

L'any 2016 hem
rebut suport de:

Generalitat de Catalunya
Institut Català
de les Dones

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social i Família
Secretaria de Família

Càritas
Diocesana de
Barcelona

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar i Família
Secretaria per a la Immigració